

Nicola Šafaříková:

Analýza získávání a formování publika současného tance

Oponentský posudek bakalářské práce

Téma práce, naznačené názvem, slibuje pozoruhodné poznatky: jak se vlastně získává nové publikum, zvláště takového ne zrovna masového oboru, jakým je současný tanec? A jak se takové publikum dál formuje? Když se čtenář brzy (na s. 2) dozví, že půjde navíc ještě o posouzení vlivu státní politiky, je oprávněně napjat. Při zjištění, že má autorka k tématu blízko, protože sama studuje taneční školu (a lze tedy očekávat intenzivní vhled), se těší ještě víc. Hned zpočátku musím říci, že moje zvědavost byla uspokojena jen velmi částečně.

Při čtení práce (jejíž struktura byla pravděpodobně v době čtení tohoto posudku už představena) jsem si průběžně uvědomovala dva hlavní neduhy, které se projevují na různých úrovních. Prvním z nich je **neujasněnost**. Ta je zřejmá jak v oblasti koncepční, tak formulační atd. Dobře to lze ilustrovat kupříkladu na pojetí „Teoretické části“ nebo na užívání pojmu „kultura“. Tzv. teoretická část neobsahuje žádnou teorii, která by vysvětlovala, proč zkoumat daný problém tímto způsobem a jak interpretovat výsledky. Je to souhrn vcelku nesouvisajících textů dílem o publiku tanečních představení, dílem z historie současného tance (s chronologií, která není vždy zrovna lineární), a dílem o jeho financování. Všechny tři typy textů mohou samozřejmě být legitimní součástí podobné práce, ale s teorií nemají nic společného.

Pojem „kultura“ se tu vyskytuje v obou jeho užívaných významech, tj. jednak referující ke kultivovaným projevům společnosti, především umění, a jednak v antropologickém smyslu, tedy zahrnující projevy všech sfér života, a zejména jejich vztahy. Tak na stejné stránce (15) stojí definice UNESCO, blízká se chápání antropologickému, a výrok „V kultuře existuje nejintenzivnější konkurence mezi produkty jako v žádné jiné oblasti ekonomiky...“ (Pro mě je překvapivé, že si autorka nevšimla zřejmé nekompatibility výroků „Kultura zahrnuje vedle umění také způsoby života, soužití a hodnotové systémy...“ – UNESCO – a představy, že je v kultuře největší konkurence mezi produkty. Kromě toho je ovšem pro mne těžké takovému tvrzení uvěřit: že by mezi operními inscenacemi byla větší konkurence než mezi pracími prášky nebo značkami automobilů?)

Jako etnomuzikologa mě poněkud vyváděly z míry některé velmi etnocentrické formulace, které bych nečekala právě u absolventa vysoké školy humanitního typu („*Divadlo má veřejnost především bavit*“ – to naprosto záleží na žánru; nebo „*Dnes už není důležité, aby se všichni do tance zapojovali, jako tomu bylo u primitivních kmenů, tanci se věnuje jen hrstka společnosti, která se tanec snaží prezentovat jako umění a z ostatních se stalo publikum*“ – např. v brazilské kultuře se zapojuje dnes velká část společnosti a tanec není chápán jako umění, ale jako forma společenského života...)

Druhým profilovým problémem práce jsou jakési „velké oči“, tedy představa (a sliby), že lze udělat/vyzkoumat mnohem víc, než opravdu lze. Snadno to lze demonstrovat na vlastním titulu práce. O „formování publika“, které je slibované v titulu, tu nejde vůbec. (Trochu se divím, že to autorka z titulu jednoduše nevypustila, protože v závěru je jasné, že o žádném formování není řeč.) Ovšem nejde v pravém slova smyslu ani o analýzu jeho získávání; jde o názory sedmi (přestože autorka na s. 3 mluví o „širokém spektru lidí“) expertů mj. na to, jak získávat publikum současného tance. A právě tady by přišla vhod nějaká teorie, jak interpretovat názory lidí, „ponořených“ do určité kulturní kohorty. Viděno zvnějšku jsou jejich názory velmi předvídatelné: u manažerů „Chceme hlavně prodat vstupenky“ (a autorka se dokonce ani nepokouší zjistit, jakou formu reklamy užívají, pokud vůbec); u choreografů „publikum přitáhne krása a emoce“. Rozumí se také samo sebou, že všichni budou považovat podporu státu za nedostatečnou – a to nevypovídá nijak o výši podpory, ale o psychologickém stavu odpovídajících. Zajímavé by kupříkladu mohlo být srovnat jejich názory v měnící se situaci nebo v odlišných podmínkách (různých státech, různých typech souborů...)

Shrnutí: Práce má zajímavé téma, které je ovšem naplněno jen zčásti. Přesto může být podle mého názoru doporučena k obhajobě. Vzhledem k výše uvedenému ji hodnotím na rozhraní dvojky a trojky.

Praha 30. července 2013

Doc. PhDr. Zuzana Jurková, Ph.D.